

Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat
T.a.v. De Minister van Infrastructuur & Waterstaat
Zijne Excellentie minister M.G.J. Harbers
Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG

CC: dbo-min@minienw.nl

Den Haag, 17 april 2023

Onderwerp: Toekomstvisie verzorgingsplaatsen

Geachte heer Harbers,

In vervolg op onze Teams meeting op 8 maart jl. over de herziening van het voorzieningenbeleid op verzorgingsplaatsen langs Rijkswegen, leek het ons goed de inhoud van ons gesprek kort samen te vatten en in aanvulling hierop u nader te informeren.

Zoals aangegeven betreft de sector het dat het overleg met u pas kon plaats vinden na de publicatie van uw plannen op 23 december jl. Hiermee lijkt inhoudelijk overleg min of meer een gepasseerd station en wordt de sector feitelijk voor voldongen feiten geplaatst. U hebt daarop het belang onderstreept om met elkaar in gesprek te blijven.

Tijdens ons onderhoud hebben wij ons ongenoegen geuit over de tijdelijke beleidsmaatregel d.d. 16 december 2022 en daarnaast onze bezorgdheid uitgesproken over de gepresenteerde uitgangspunten van het voorgestelde beleid.

Met het onmiddellijk – zonder enige voor aankondiging - in werking laten treden van de tijdelijke beleidsregel wordt op nogal abrupte wijze een rem gezet op uitvoering van de investeringsplannen van de sector in duurzaamheid, waarvan reeds melding werd gemaakt in onze brief van 17 oktober. Naar het oordeel van de sector staat deze maatregel haaks op het gekozen beleidsdoel de energie-transitie langs rijkswegen in het nieuwe beleid te bevorderen. Daarbij ontbreekt de noodzaak een dergelijke verregaande beleidsregel op dit moment uit te vaardigen. De implementatie van de plannen, waarop deze maatregel is gericht, staat immers nog geenszins vast, evenmin als het concrete tijdschema hiervan, mochten de plannen doorgang vinden. De Kamer moet zich immers nog definitief over de plannen uitspreken, de aangekondigde 'route kaart' moet nog worden ontwikkeld/vastgesteld en voorts lopen nog enkele juridische procedures over diverse onderwerpen, die ook van invloed kunnen zijn op het nieuwe beleid. Naast het ontbreken van deze noodzaak wenst de sector te onderstrepen dat deze maatregel

in strijd is met de eerdere formele belofte, zoals omschreven in brieven aan de Kamer, dat bestaande rechten niet zullen worden ingeperkt. We hebben tijdens ons gesprek dan ook u verzocht deze maatregel in te trekken, of in ieder geval op te schorten totdat er voldoende duidelijkheid bestaat over de plannen.

Naast ons ongenoegen over de tijdelijke beleidsmaatregel plaatst de sector grote vraagtekens bij de gepresenteerde uitgangspunten voor het nieuwe beleid. Niet in de laatste plaats omdat deze uitgangspunten op gespannen voet staan met de eerder aangegeven beleidsdoelen "veiligheid" en "doelmatigheid" op de verzorgingsplaats. Het in onvoldoende mate aandacht schenken aan deze 2 beleidsdoelen lijkt de sector niet in het belang van de weggebruiker. Bovendien zullen deze gevolgen hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening op de verzorgingsplaats en daarmee afbreuk doen aan de belangen van de diverse groepen weggebruikers.

In onze brief van 17 oktober heeft de sector u in meer algemene bewoordingen de voordelen geschetst van een variant waarbij alle rechten in een concessie worden ondergebracht (o.a. doelmatiger, veiliger, hoog serviceniveau/geen vershraling, efficiënt gebruik van de beschikbare ruimte, hoge veilingopbrengsten voor de Staat). Bijkomend voordeel zou zijn dat bij de wettelijke behandeling kan worden volstaan met een eenvoudige aanpassing in de Benzinewet.

Een dergelijke "alles-in-een-hand" variant wordt ook gehanteerd in de ons omringende landen. Ondanks de bevindingen van een in opdracht van uw ministerie uitgevoerd onderzoek door Buck Consultants naar de situatie in de ons omringende landen (Duitsland, België en Frankrijk) wordt gekozen voor een afwijkende variant. Hierin wordt de verzorgingsplaats 'opgeknipt' in aparte kavels met de mogelijkheid op deze kavels aparte winkels te exploiteren. Bij uitgifte van deze kavels worden vervolgens ook nog eens onnodig bezwarende beperkingen in de exploitatie hiervan voorgesteld, in afwijking van de daarvoor geldende wettelijke basisprincipes. Dit laatste valt ook te lezen in de juridische onderbouwing van de Landsadvocaat. En dit terwijl minder verregaande voorwaarden tot betere uitkomsten leiden (stellen minimum eisen hoeveelheden snelladers en exploitatie daarvan bij uitgifte van exploitatierechten).

(NB: In dat kader heeft de sector ook een (minder bezwarend) alternatief voorgesteld, ingeval er perse zou worden vastgehouden aan aparte kavels door gelijktijdig apart veilen van zowel de basisvoorziening tanken, snelladen als de shop).

Deze voor de sector onbegrijpelijke keuzes worden in feite uitsluitend verklaard met de stelling dat door het bevorderen van de markttoegang voor kleinere, in snelladen gespecialiseerde spelers, het belang van de energietransitie langs rijkswegen op de beste wijze zou worden gediend. De onderbouwing van deze stelling wordt gegeven door verwijzing naar twee uitgevoerde economische analyses.

De werkgroep "Verzorgingsplaats van de Toekomst", die de thans voorliggende plannen heeft ontwikkeld is in haar advies grotendeels voorbijgegaan aan de input die door de sector is gegeven voor het nieuwe beleid. Wij achten het opportuun u in de aangehechte bijlage ons meest recente commentaar te doen toekomen dat wij aan deze werkgroep hebben gegeven. Hierbij is het door deze werkgroep gehanteerde afweegkader als leidraad gebruikt. De sector hoopt met dit commentaar u een meer gedetailleerd beeld van de input van de sector te geven en die tot een betere uitkomst leidt.

Wij achten het correct u mede te delen dat we een economische contra-expertise zullen laten uitvoeren over de bevindingen van de in uw opdracht uitgevoerde economische rapporten. Om een duidelijk beeld te krijgen van de wijze waarop deze rapporten tot stand zijn gekomen is inmiddels een WOO-verzoek gedaan naar o.a. de inhoud van de opdracht aan de ingeschakelde economische bureaus en de wijze waarop het daaropvolgende onderzoek is uitgevoerd en de partijen die daarbij verder betrokken zijn geweest. Het lijkt de sector alleszins zinvol indien de uitkomsten van de uit te voeren contra expertise mede kunnen worden betrokken bij de politieke besluitvorming en de eventuele tenuitvoerlegging van nieuwe plannen.

In onze brief van 19 oktober hebben wij aangegeven de blik op de toekomst te willen richten, waarbij een einde kan worden gemaakt aan de huidige complexiteit en de vele juridische procedures. Dit met als doel stagnatie in de energietransitie te vermijden. Helaas moeten wij op dit moment constateren dat de thans voorliggende uitgangspunten voor de sector niet goed verklaarbaar zijn en naar onze mening zullen leiden tot verdergaande complexiteit in de toekomst en verdere procedures. Wij achten dit niet bevorderend voor de energietransitie langs rijkswegen en verzoeken u dan ook naast ons verzoek de tijdelijke beleidsmaatregel in te trekken een aantal van de gemaakte keuzes te heroverwegen.

Voor het overige blijven wij graag met u in gesprek om over het bovenstaande van gedachten te wisselen (inclusief het 'meedenken' over de routekaart en de uitvoering van de motie van Martels-Postma), steeds met als doel van de energietransitie in Nederland een succes te maken op een wijze die alle betreffende partijen op passende wijze in staat stelt hierin een goede bijdrage te leveren.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groeten,

Erik Klooster
Directeur VEMOBIN

Erik de Vries
Directeur NOVE

Peter Niesink
Algemeen Directeur BOVAG

Ewoud Klok
Voorzitter BETA

Karin Kok
Voorzitter VPR

Jan Willem Boot
Secretaris & penningmeester FWH

Bijlage: Brief Vemobin en VPR toekomst verzorgingsplaatsen d.d. 11 november 2022 (met bijlage)